

E L V I P U R R E (13. juulil, 1990.a.)

Kolisime Purkusse Kehtnesst 1918.a. Iss Jaan Mahoni, Emma Anna ja mina. Elama asusime väikesesse majja veski juures.(hiljem klassis seal Kurisood. Praseguseks on lammustatud.) Iss tuli tuulikusse mõldriks, töötas siin kuni surmani 1952.a.

Veski kuulus Lentsman, Jaanile. Keegi Kaiu mees oli selle ehitnud. Esimene mõlderoli MÄRT KHLBERG, abikas nimeli olimai. Kolisid hiljem Saunakülla, prasegusse Seiu sõsasi majja. Leksid mõisatöölisteks.

Jahvatama tuldi Purkust, Vahesköönnust ja mujalt tulid kõk, kel maaed oli. Jahvatati odrest ja nisust ülesõela jahu, mis läks pudruks ja sepikuks, rukkijahu, loomajahu. Valmistati ka linnaseid pühade õlle tarvis. Segeli käisid külmehed is ega kaarte tagumas. Nende hulgas olid Tõnise Jaan, Männiksoni Ants, Leane Sess. Jahvatuse eest võeti 1 - 3 toopi koti põält mõldrile. Peremehele oli jahvatus prii.

Mõldri perel oli 1 vaksaa maaed kartulite jaoks. Meja ees kassvasid lilled, mida ema väga armastas. Meil oli 1 lehm, 1 siga, 10 - 12 kana.

Emma suri 1942.a. Peale issa surma, kolhoosi ajal esimees Rheede lesi veski õra lõhkuda. Veskkivivid vedelesid kausõue peal. Kive oli 2 paari ja need olid väga suured. Ühe paari kividega vili krooviti (nisu ja rukis), teise paariga tehiti kroovitud teradest jahu.

1952.a. läksin Tõnise(Purre) Jaanile mehele. Tal u sai nimaks Kedaka, sest eemal kõõlu peal kasvab suur kadaskas. See on oms 100 saastat vana. Meja ehitati kogu aeg, sisse kolisime kui 2 tuba valmis oli. Maaed oli 17 ha: 5 ha põldu, 6 ha heinsmaad ja 6 ha karjamaad. Heinsmaa asus nagu teistelgi küla elanikel, Alliks küla all hoogas. Loomad: 3 lehma, 1 hobune, 2 siga 10 kana.

30-aastail aastail käis rahvameja juures vilgas tegevus. Purre (Tõnise) Juhhan asutas pukkpilliorkestri; seal mangis palju mehi, kindlasti Tõnise Gusti, Tõnise Sess., Veinosar, Kivilalu Evald, Kaera Oskar jpt. Tegutses laulu-koor OTTO JÖULU juhtimisel. Oli vist ka näitering.

Nagu öeldud kuulus veski Lentsmann, Jaanile. Tel oli 2 talu. Teine maa peal elasid veel Topsi liiss ja Asdu, Kalda Ann ja Aadu. Nende väike saun oli pärus tee ääres. Ann

lõpetas oma elupäevad vangidekodus,. Kalda Aadu pidid igal eestel peremaheli 1km kraavi kaevama, see oli rendimaksu eest. Muidugi tuli tal enne võsa maha võtta. Viisud jalas müttas muda sees, ega tal kerge polnud. Kui tegemata jäi, oleks peremees võinud saunast välja ajada.

Topsi Liisa käis Pääeviti Lentsmannil tööl. Vanamees töötsutsas pilli mängida, tema tööl ei käinud. Mine käisin ka Leitmacl ja teiste taludes tööl. Kutsuti rukist lõikama ja kertuleid võtmas.

Meenub, et priksimehed tegutsesid samuti. Kui tiulekahju oli, siis veeti veevaati hobustega.

Minu ema onu oli eelmise sajandi keskel põllunud mõldriks olnud.